

גליון רנ"ד
שנה ו' תשע"ז

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למספרות קליין על האישור לשימוש בתמונה

סיפורי חז"ל

העולם הזה - מי ברא אותו

גוי אחד בא אל רבי עקיבא ושאלו: "העולם הזה - מי ברא אותו?" השיב רבי עקיבא: "הקדוש ברוך הוא!" תן לי הוכחה לכך", תבע הגוי. "בוא אלי למחר - ואתן לך", אמר רבי עקיבא. למחרת, כשהגיע הגוי, שאל אותו רבי עקיבא: "מה אתה לובש?" "בגד", ענה הגוי. "ומי עשה את הבגד?" שאל רבי עקיבא. "האורג", השיב הגוי. אך רבי עקיבא נענע בראשו לאות לאו, ואמר: "אינני מאמין לך, תן לי הוכחה לכך!" התקצף הגוי ושאל: "איזה הוכחה אתן לך? כלום אינך יודע שהאורג עושה את הבגד?" השיב רבי עקיבא: "וכלום אינך יודע שהקב"ה ברא את העולם?" נפנה אותו גוי והלך לו.

שאלו תלמידי רבי עקיבא את רבם: ומהי ההוכחה האמיתית? השיב להם: "בניי, כשם שהבית מודיע ומעיד על הבנאי שעשאו, והבגד מודיע על האורג, והדלת - מודיעה ומעידה על הנגר - כך העולם מודיע ומעיד על הקדוש ברוך הוא שהוא בראו".

(על פי מדרש תמורה)

פרשת השבוע

ראיה שבצרכי הבית כן צריכים להגיד.

זאת תהיה תורת המצורע (י"ד - ב')
זאת תהיה תורת של מוציא שם רע
(ערכין ט"ו)

מסופר על הגה"ק ה"חפץ חיים" זיע"א, שפעם בא אליו עשיר ולמדן ידוע וביקש לקנות את כל הספרים שכתב ה"חפץ חיים". מלבד ספר אחד בשם "שמירת הלשון" המדבר על חומרת חטאי הלשון. שאלו ה"חפץ חיים" מדוע אינך חפץ בספר זה? השיב העשיר, עסקים ענפים לי עם אנשים רבים ושונים, עלי לחתום הסכמים, לקבל עובדים ולברר על עברם, לפטר עובדים המתרשלים בתפקידם, לקבל מידע על קונים שונים ועל מדת יושרם של מוכרים. וכו'. ברור לי המשיך העשיר שלא אוכל להיגמל מלשון הרע, ומשום כך לא אפיק כל תועלת מן הספר הזה. שמע ה"חפץ חיים" את דברי העשיר וסיפר לו, כי לפני זמן מסויים בא הוא עצמו לפני הגאון הקדוש רבי ישראל מסלנט זיע"א ושטח לפניו בעיה זו ממש, שמפקק בתועלת הספר "שמירת הלשון" מכיון שישנם אנשי עסקים שלא יסכימו להיגמל מדיבורים אסורים שכה הורגלו אליהם. מיד השיב לי רבי ישראל מסלנט, אפילו אם לא תצליח אלא לעקור אנחה מלבו של יהודי בצערך על כשולן בלשון הרע, כדאית כל טרחתך בחיבור זה הספר.

אדם כי יהיה בעור בשרו נגע צרעת והובא אל הכהן וראה הכהן את הנגע (ויקרא י"ג - ב' - ג')

הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפינטשוב זיע"א שהיה גם תלמידו של החוזה הקדוש מלובלין זיע"א, היה עני מדוכא והיו לו שלוש בנות שכבר הגיעו לפרקן. ולא היה לו שום מוצא לכסף הנדונה ולצרכי נשואין ומלבושים. בכל פעם שהיה נוסע לרבו ללובלין, היתה אשתו מדברת על לבו ששיח את דאגתם לפני רבו הקדוש. אבל בכל פעם שהיה בא לפני ה"חזוה", היה שוכח את עצת אשתו ולא היה מוכיר את מצבו הקשה. פעם אחת נמלכה אשתו הרבנית ונסעה גם היא ללובלין אחרי בעלה, מבלי להגיד לו. כשנפגשו שניהם בבית מדרשו של החוזה מלובלין, הוכרח כבר רבי אברהם מרדכי לשפוך את מרי שיחו לפני רבו. אמר לו ה"חזוה", למה לא אמרתי לי דבר עד הנה? השיב לו רבי אברהם מרדכי, חשבתי שהרבי ברוח קודשו יודע מעצמו את אשר אתי. לא כן, השיבו ה"חזוה" הנה בנגעי הנפש כתוב בתורה "אדם כי יהיה בעור בשרו נגע צרעת והובא אל הכהן וראה הכהן את הנגע" כלומר הכהן בעצמו יראה את הנגע מיד מבלי שיגידו לו. אבל בנגעי בתים כתוב "ובא אשר לו הבית והגיד לכהן לאמור כנגע נראה לי בבית" (ויקרא י"ד ל"ח) מכאן שבנגעי בתים, מכאן

זמני השבת

זמני יציאת השבת

ירושלים: 7:57 ת"א: 7:59 ר"ת: 8:35

פרשת תזריע-מצורע

זמני כניסת השבת

ירושלים: 6:42 ת"א: 6:57

הערך, והשיב בקוצר רוח: טוב, רק הראה לי ואתן לך. נעשה רב החובל חצוף עוד יותר, לא אראה לך ולא אתן לך, אלא אם כן תשלם לי ארבעים אלף זהב!

ראה הטבח שבכל פעם מעלה האיש החשוד הזה את המחיר בכפלים ואינו אומר לו מהו החפץ, ואינו מראה כלום, כבר רצה להפנות לו עורף וללכת לדרכו, אבל ליבו אמר לו, שהחפץ הזה צריך להיות חשוב מאד, וכי בוודאי יתחרט אם לא יקנה אותו, עמד והסכים לשלם את כל הסכום העצום הזה. דרש רב החובל: קודם תיתן לי את הזהב, הסכים הטב גם לזה, הלך לביתו והביא את הזהב שהיה חלק גדול מרכושו, ואחרי שמסרו לידי רב החובל, דרש בתוקף: כעת עליך להביא לי מיד את החפץ שקניתי, סוף סוף אני רוצה לדעת מהו הדבר. צחק רב החובל צחוק ודוני וקרא: המתן בסבלנות כמה רגעים והחפץ יבוא אליך ברגליו, ובעודו צחוק ומתמוגג מנחת על המכירה המוצלחת, ירד מן הסיפון אל בטן האוניה.

לא עבר זמן רב והנה עלו משם בני אדם קרועי בגדים, מלוכלכים ומוזנחים, ריום וחלשים, בקושי עומדים על רגליהם, מאתיים נפש מישאל אנשים נשים וטף, שנשבו בידי רב החובל וחבורת שודדי הים שעמו באוניה, הטבח עמד במקומו ולא יכול היה לדבר מרוב תדהמה. רב החובל ניגש אליו ושוב קרץ בעיניו: האם מוצא חן בעיניך החפץ שקניתי? אולי לא היה כדאי לך לשלם בעבורו את כל הזהב ההוא? דע, שלולא קנית אותם היום, הייתי משליך אותם לים, כי עד כה לא מצאתי להם קונים וכבר נמאס עלי להסיעם באונייתי. לא רצה הטבח עוד להסתכל בפניו של רשע זה, וענה בקצרה: כדאי וכדאי היה לי.

מיד התחיל לטפל בחמלה רבה בפדויי השבי, הביאם אל ביתו, והתייחס אליהם כאל אחיו ואחיותיו, האכיל אותם והשקה אותם, ציוה לרחצם ולתת להם בגדים חדשים ואף קרא לרופאים לרפא את החולים שביניהם, אחרי שנחו מעט, סיפרו לו שרב החובל והשודדים התנפלו על כפרם בלילה, הרסו את בתיהם וגזלו את רכושם ואתם לקחו בשבי, ימים רבים היו כלואים בבטן האוניה, בחושך וללא אויר צח, ולא קיבלו מזון אלא מעט לחם יבש ומים. הטבח המשיך לדאוג לכל מחסורם באהבה וברחמים, והנה ראה בין הפדויים נערה עדינה וצנועה שמצאה חן בעיניו, ולח אין אב ואם, אמר לו הטבח: יש לי בן, בחור מוכשר וטוב, הינשאי לו ויהיה ביתנו ביתך, ותחיי באושר ובכבוד כמו בת מלכים. השפילה הנערה את עיניה ולא ענתה, עצובה הייתה מאד, העושר לא חשוב בעיניה, אלא שלא העזה לסרב לאיש שהציל אותה ממוות.

ראוי הוא להיות בגן עדן יחד עם הצדיקים

(סיפור נפלא זה מובא בספר ילקוט הסיפורים בשם תנחומא הקדום) לפני שנים רבות גר טבח יהודי עשיר על שפת הים, בתחילה עני היה, אבל במשך הזמן התעשר, בנעוריו לא זכה ללמוד תורה אלא מעט, ולכן ידע רק להתפלל ולקרוא את פרשת השבוע ובספר התהילים, ובקושי הבין את מה שקרא. איש פשוט היה הטבח, אבל טוב לב עד מאד, בימי עשרו לא שכח את השנים שבהן היה עני ורעב ללחם, ולכן בכל ערב שבת חילק לעניי עירו חינם אין כסף בשר לכבוד שבת, וגם פיזר כסף רב לצדקה בין הנצרכים. חשוב היה האיש ונאמן גם בעיני מושל העיר ההיא, והוא נתן לו רשות לגבות בעבורו את המכס שהיה מגיע לו מן האוניות שנכנסו לנמל. כשבאה איזה אוניה לנמל, היה הטבח עולה על סיפונה ומקבל מידי רב החובל איזה חפץ ממתענה לפי בחירתו, חלק מהמכס שגבה היה צריך לתת למושל והיתר היה שלו, כשכר טרחתו, כל הלך האיש והתעשר מאד.

פעם אחת באה אוניה לנמל, וכמנהגו עלה עליה הטבח לגבות את המכס, הראה לו רב החובל סחורות שונות, והטבח נטל מתוכן את המכס וכבר רצה לרדת לחוף, אלא שרב החובל הלך אחריו ולחש באוזנו: "האם תרצה לקנות מידי איזה חפץ שאסור לגלותו? אני מוכן למכור לך! לחש וקרץ בעיניו כמי שאומר כבר תבין שעסק מיוחד במינו יש כאן". הסתכל בו הטבח בתימהון, לא האיש ולא העסק מצאו חן בעיניו, פרצוף פראי וערמוני לרב חובל זה, מה ירצה למכור לו? אולי סחורה גנובה או מוברחת? לא רצה הטבח לקנות ממנו, אך בכל זאת שאל מתוך סקרנות: מהו החפץ הזה? במה מדובר? ענה רב החובל, לא אומר לך, עד שתקנה אותו, ותיתן לי את הכסף מראש עוד לפני שתראה אותו, ואם לא תקנה את החפץ עכשיו, תיכף ומיד, לא אמכור לך עוד את החפץ לעולם.

הרהר הטבח בלבו: אולי בכל זאת כאי לקנות, ואפילו רק כדי לראות מהו החפץ הזה שרב החובל מדבר עליו ברמזים בלבד? אולי לא יבקש הרבה בעוד? ובקול רם אמר: אם כן, אמור לי כמה כסף אתה דורש בעד החפץ ההוא, הבא ונשמע! לחש האיש: עשרת אלפים זהב! לא היה יכול הטבח להתגבר על סקרנותו ואמר: הראה לי את החפץ הזה ואתן לך את הזהב. הרגיש רב החובל שהטבח רוצה מאד לדעת את הסוד, ולכן ענה בקול תקיף: לא אמכור לך, אם לא תיתן לי עשרים אלף זהב. אז התעורר בטבח עוד יותר החשק לדעת מהו החפץ יקר

צניעות ונמשל

איזה עשיר השמח בחלקו

מעשה במלך אחד שבנה במרכז העיר ארמון מפואר מרהיב עין. וסביבו נטע גן נפלא ובו עצי פרי ושושנים ופרחים וריחות נעימים נודפים ממנו. וקבע שלט קטן ליד הגן וכתב עליו את הדברים הבאים: "הארמון והגן ינתנו במתנה על ידי המלך לאדם השמח בחלקו. עברו אנשים רבים על יד הארמון וכאשר קראו את הנכתב בשלט, חשבו כל אחד לעצמו, בוודאי לא בשבילי יהיה הארמון הזה, כי מי שיש לו מנה רוצה מאתיים ואינו שמח בחלקו. והנה עבר שם אדם עשיר ונכבד, שזכה לעושר וכבוד ולמשפחה מפוארת, והוא מדושן עונג ומאושר בכל ענייניו, וראה את השלט ויאמר בלבו: הלא למי כל חמדת ישראל אם לא בשבילי, ונטול רשות ונכנס אל המלך, ויפן אל המלך ויאמר לו: הנה חנני ה' ויש לי כל טוב, ואני שמח בחלקי, ועליך המלך, לקיים מוצא שפתיך ולתת לי את הארמון והגן כמו שהתחייבת לתת למי ששמח בחלקו. ויאמר לו המלך: שוטה שבעולם, אם אתה באמת שמח בחלקך כאשר דיברת, למה לטשת עינך על ארמוני והגן אשר סביבו, והלא די לך במה שיש לך, ולמה תחמוד את אשר לרעך?

והנמשל: מכאן מוסר השכל שיסתפק האדם במה שיש לו, ויודה לה' יתברך על כל אשר חננו, שיוכל לעבוד בו את ה' וללמוד תורתו בהשקט ובטח.

(ענף עץ אבות רל"ג)

אבל מן השמים רצו, שמעשהו הטוב של הטבח יהיה שלם בתכלית השלמות, וכאן, לא כפי שתכנן היה. לחתונת בנו שהוכנה ברוב פאר, הוזמנו כל יהודי העיר, עניים ועשירים, וגם פדויי השבי בתוכם, כולם באו לשמח את החתן ואת הכלה ולכבד את האיש הטוב ביום שמחתו.

לפני החופה התהלך הטבח בין האורחים, לברכם ולשרתם, והנה ראה ביניהם בחור אחד, מאלה שהצילם מידי השודדים יושב בפינה ובוכה, מיד ניגש אליו ושאלו: מדוע אתה בוכה? הלא לשמוח אתנו הוזמנתיך, האם חסר לך דבר מה ואוכל לעזור לך? בתחילה סירב הבחור לענות, אבל הטבח קרה לו לחדר מיוחד והפציר בו הרבה, ואז אמר הבחור באנחה ומתוך כאב עצור: הכלה של בנך - כלתי הייתה, וכבר קרוב היה יום נישואינו, ואז באו השודדים ולקחו אותנו בשבי, איך אראה שהיא נשאית לאיש אחר ולא אבכה? נדהם הטבח ואמר: לא ידעתי, וגם אתם לא גיליתם לי, מה נעשה עכשיו, אולי מוכן אתה לוותר על כלתך ואני אעשיר אותך עושר רב? הבחור נענע ראשו בעצב, רוצה אני בכלתי יותר מכל עושר שבעולם, וגם היא, יודע אני, מעדיפה לחיות בעוני ומחסור יחד איתי, אבל מה נוכל לעשות, הרי היא כעת כלתו של בנך, ואתה הרי הצלת אותנו ממוות, ולא נעשה דבר נגד רצונך.

ניגש הטבח לבנו החתן וסיפר לו את כל המעשה, אמר הבן: אבא, איני רוצה, שגם אנחנו נפריד ביניהם, די שהפרידו ביניהם השודדים. גם אני חושב כך, בני, ענה הטבח בהתרגשות - נערוך מיד את נישואיהם, וישמחו כל האורחים בשמחתם. וכך היה, הלבישו את הבחור בבגדי החתן, ועצבותו ועצב הכלה הפכו לשמחה רבה, ולא הסתפק הטבח במעשה גדול זה אלא גם דאג לפרנסת הזוג ברווח.

כשמעו חו"ל את המעשה הזה, אמרו: איש זה זכה בחפץ היקר לו מכל יקר, מה גודל שכרו בעבור המצוות שקיים, ראוי הוא להיות בגן עדן יחד עם הצדיקים.

צ'ין אדם לחברו

מצוות הכנסת כלה מופלאה

מסופר: אחד מאנשי שלומו של הרה"ק רבי שניאור זלמן "בעל התניא" זיע"א היה מלמד תינוקות של בית רבן, ולו חמש בנות, פעם שאלו הרבי: למה אינך מחתן את בנותיך? השיב המלמד: אף אחד אינו רוצה להשתדך עמי בגלל עניותי. הפתיעו בעל התניא ואמר: אני אשתדך עמך, ואזי ימצאו קופצים רבים שירצו אף הם להשתדך עם המחותר של הרבי. אמר ועשה, ובנו הרה"ק רבי דוב-בער שלימים מילא את מקום אביו והיה לאדמו"ר האמצעי מליובאוויטש זיע"א נשא את בתו הבכירה של המלמד.

לעשות חסד בתוך ביתו

מספרים על הגה"ק רבי נתן צבי פינקל זיע"א שהיה דורש מתלמידיו הנשואים, שיגלו יחס אדיב לנשותיהם במיוחד, ושיבצעו את פעולות החסד - ראשית בתוך ביתם, לאשתו ובני ביתו, שכרגיל מולזלים בכך. והיו מקרים שהיה מוכיח תלמיד על הנהגתו בביתו. אחד התלמידים סיפר, שזמן מה לאחר חתונתו הפתיעו רנ"צ בשאלה אם הוא עוזר לאשתו בבית בערבי שבתות? התלמיד השיב מיד בחיוב, והוסיף שהרי חז"ל מזהירים לעשות לכבוד שבת, ונהגו כך הם בעצמם, רבי ספרא היה מחרך ראש הבהמה, רבא מלח את הדג, רב הונא מדליק נרות, רב פפא שזר את הפילות, רב חסדא חתך את הסלק, רב ורב יוסף בקעו את העצים (שבת קי"ט ע"א).

חייך רבי נתן צבי ואמר: צדיק'ל! וכי משום כבוד שבת לבד צריך אדם לעזור? והלא קיימת מצות עשה מפורשת מן התורה: "עזב תעזוב עמו!" על אחת כמה וכמה לאשתו שיש כלפיה חובות מיוחדות, ובפרט בערב שבת קודש שהעבודה רבה והאשה עייפה וממהרת להספיק לסיים מבעוד מועד, היש לך מצות חסד גדולה מזו?! רנ"צ רצה להדגיש בזה, ששמים לב בעיקר למצוות שבין אדם למקום, ושוכחים את החובות שבין אדם לחברו.

להקל יסורים מיהודי

מסופר על הגה"ק רבי איסר זלמן מלצר זיע"א שמעשה והתיימר אחד הלמדנים להוכיח, שפירושו של רבי איסר זלמן אינו נכון. לא נתקררה דעתו עד שפרסם דבריו בירחון תורני והשתמש בביטוי שפירושו של רבי איסר זלמן משבש את האמת. משראה אחד התלמידים את דברי המבקר, נודרו ובא אצל רבו עם תשובה ניצחת להגן על צדקת דבריו של רבו. עיין רבי איסר זלמן בדבריו ואמר: אינני מתיר לך לפרסם דברים אלו, אותו למדן מבקר, הוא מר נפש ומדוכא ביסורים, ועתה שיכול להתפאר בכך שהצליח לנצח אותי בהלכה - ישמש לו הדבר פורקן ועידוד כל שהוא לצרותיו, למה, איפה, לא אשתדל להקל מעט מיסוריו כשהיכולת בידי.

הילולא דצדקיא

שבת קודש ג' אייר הרה"ק רבי יהודה לייב פיסטינר מקאלמיי (תלמיד הבעש"ט - תק"ה) הרה"ק רבי אריה לייב צונץ ב"ר משה (הגאון מפלאצק - תקצ"ג) הרה"ק רבי ישעי' מקרעסטיר ב"ר משה (תרפ"ה)

יום ראשון ד' אייר

הרה"ק רבי ליפא מסאמבור ב"ר יצחק אייזיק מכפר ספרין (תקפ"א)

יום שלישי ו' אייר

הרה"ק רבי לייבוש ממעזריטש (תלמיד הבעש"ט - תקל"ה) הרה"ק רבי משה מסאמבור ב"ר יצחק אייזיק (ת"ד) הרה"ק רבי יוסף מאיר מספינקא ב"ר שמואל צבי (אמרי יוסף - תרס"ט)

יום רביעי ז' אייר

הגה"ק רבי שלמה אפרים ב"ר אהרן (כלי יקר-שע"ט)

יום חמישי ח' אייר

הרה"ק רבי ירחמיאל משידלאבצא ב"ר יעקב יצחק מפרשיסחא (תקצ"ט)

יום שישי ט' אייר

רבי אביגדור קרא ב"ר יצחק (בעל הקנה-קצ"ט)

זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל, אמן

פרפראות

פעם נסע הרה"ק ה"דברי חיים" מצאנו זיע"א עם הגאון רבי דובער מייזליש זיע"א הרב מפראגע וורשא, ואמר הרב הנ"ל הפלגה על הגה"ק מווילנא זיע"א. שבאם הגר"א היה רוצה היו עומדים הי"ב מזלות על השלחן ומשמשין לפניו. אמר הד"ח אין זה חידוש, הלא כביכול הקב"ה בעצמו נמצא בתוך בני ישראל הקדושים למלאות רצונם.

בחסות "דודי קאר"

הסוכן החרדי שלך להשכרת רכב
מכל החברות 052-7655-222

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז